

**ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ
КІНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ**

Матвійчук В. П.

*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри кінології
Територіально відокремленого відділення «Хмельницька філія
Академії Державної пенітенціарної служби»
ТГ Хмельницька, Україна*

Доменюк А. М.

*старший викладач кафедри кінології
Територіально відокремленого відділення «Хмельницька філія
Академії Державної пенітенціарної служби»
ТГ Хмельницька, Україна*

Бартенєва Л. С.

*старший викладач кафедри кінології
Територіально відокремленого відділення «Хмельницька філія
Академії Державної пенітенціарної служби»
ТГ Хмельницька, Україна*

Кінологічна служба в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах призначена для організації використання спеціально підготовлених собак як одного із заходів, що застосовуються для посилення охорони установ виконання покарань і слідчих ізоляторів, розшуку та затримання злочинців, які вчинили втечу з-під варти, виявлення осіб, які сховалися на об'єктах, що охороняються, або у вантажах, та огляду автомобільного, залізничного транспорту, об'єктів, а також осіб з метою виявлення наркотичних засобів, психотропних речовин [1].

Проведений аналіз реформування кінологічних структур відомств сектору безпеки та оборони та інших центральних органів виконавчої влади України, реалії сьогодення та активізація руху України в векторі європейської і євроатлантичної інтеграції доводить, що без приведення стану пенітенціарної системи до європейських норм і стандартів, зокрема, у частині вдосконалення форм і способів ефективного використання наявних сил та засобів Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС України) реформування системи не відбудеться.

Цілі реформування, викладені у Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року, схваленій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року № 1153-р., у якій, між іншим, зазначено про необхідність формування ефективної моделі підготовки та діяльності персоналу органів і установ пенітенціарної системи [2].

З метою формування ефективної моделі підготовки та діяльності персоналу відомства та на виконання завдань кінологічної служби визначених ДКВС України, зокрема, необхідності розробки та здійснення перспективних і поточних планів, визначення основних напрямів діяльності та подальшого удосконалення розвитку службового собаківництва [1] кафедрою кінології Територіально відокремленого відділення «Хмельницька філія Академії Державної пенітенціарної служби» (далі – заклад освіти) напрацьовано варіант програми розвитку та вдосконалення кінологічного забезпечення ДКВС України (далі – Програма).

Метою Програми є забезпечення реалізації основних напрямів та перспектив розвитку кінологічного забезпечення, як одного з видів забезпечення, щодо виконання функцій ДКВС України. Враховуючи наявний досвід реформування кінологічних структур, відомств сектору безпеки та оборони та інших центральних органів виконавчої влади України, комплекс запропонованих заходів спрямовано на упорядкування функціонування і подальший розвиток діючої системи підготовки кінологів та службових собак, їх використання у забезпеченні належного рівня безпеки та правопорядку в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, таборах для тримання військовополонених та воєнізованих формуваннях ДКВС України, відповідно до вимог законодавства України.

Враховуючи рекомендації надані Міністерством юстиції України Департаменту з питань виконання кримінальних покарань науково-педагогічним складом кафедри кінології закладу освіти запропоновані шляхи і способи виконання Програми, а саме:

- створення в Департаменті з питань виконання кримінальних покарань, міжрегіональних управліннях з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції, в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, таборах для тримання військовополонених та воєнізованих формуваннях ДКВС України структурного підрозділу основним завданням якого є службова кінологія;

- приведення до вимог сьогодення нормативно-правової бази, що регулює здійснення кінологічного забезпечення ДКВС України;

- вдосконалення системи підготовки кінологічного персоналу (підготовка офіцерів-кінологів та ін.) та розширення напрямків

дресирування службових собак (штурмові, спеціальні з пошуку вибухівки, зброї та боєприпасів та ін.) в закладі освіти;

– створення дієвого механізму використання кінологів та службових собак у забезпеченні належного рівня безпеки та правопорядку в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, таборах для тримання військовополонених та воєнізованих формуваннях ДКВС України;

– створення в закладі освіти, установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, таборах для тримання військовополонених та воєнізованих формуваннях ДКВС України сучасного матеріально-технічного забезпечення та навчальної бази з дресирування, застосування, відтворення, вирощування, утримання, годування, діагностики та лікування службових собак;

– поглиблення міжвідомчого та започаткування міжнародного співробітництва з питань службової кінології.

Література:

1. Про затвердження Інструкції з організації кінологічної служби в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах : наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань від 24 січ. 2004 р. № 18.

2. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022–2024 роках : розпорядження Кабінету міністрів України від 16.12.2022 р. № 1153-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 11.01.2023)

3. Матвійчук В. П., Доменюк А. М., Бартенєва Л. С. Шляхи підвищення ефективності кінологічного забезпечення Державної кримінально-виконавчої служби України. *Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра*. 2022. Вип.1(12).

4. Виноград О. В., Матвійчук В. П., Ковальська П. Г. Окремі аспекти вдосконалення правового регулювання кінологічного забезпечення Державної кримінально-виконавчої служби України. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право*. № 1(18), 2023. С. 20–32.

5. Матвійчук В. П., Бартенєва Л. С. Пропозиції по реформуванню кінологічної служби пенітенціарної системи. *Інтеграція теорії у практику: проблеми, пошуки, перспективи* : матеріали II Міжнародної наук.-практ. конф. (04.11.2022 року онлайн з використанням платформи ZOOM).

6. Матвійчук В. П., Доменюк А. М. Основні зусилля підвищення ефективності кінологічного забезпечення органів та установ виконання покарань. *Інтеграція теорії у практику: проблеми, пошуки,*

перспективи: матеріали II Міжнародної наук.-практ. конф. (04.11.2022 року онлайн з використанням платформи ZOOM).

7. Матвійчук В. П., Доменюк А. М. Кінологічна служба пенітенціарної системи на шляху реформ. *Сектор безпеки і оборони України на захисті національних інтересів: Актуальні проблеми та завдання в умовах воєнного стану* : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (Хмельницький, 24 лист. 2022 р.).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-327-2-57>

НЕДОЛІКИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ В УКРАЇНІ

Махаринець Д. Є.

*суддя Рівненського окружного адміністративного суду,
кандидат юридичних наук,
почесний професор Baltic Research Institute of Information Economic Area
(Латвія),
доцент кафедри кримінально-правових та адміністративно-правових
дисциплін Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'ячука
м. Рівне, Україна*

Трофімчук Ю. О.

*помічник судді Рівненського окружного адміністративного суду,
здобувач III рівня вищої освіти «доктор філософії»
кафедри кримінально-правових та адміністративно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'ячука
м. Рівне, Україна*

Проблеми теорії та практики діяльності третейських судів виступають об'єктом тривалих дискусій в Україні, адже, вирішення справ у третейському суді, як альтернативному способі судового розгляду справ є ознакою демократичного, розвинутого суспільства держави, що в т.ч. дозволяє зменшити навантаження на державні суди. Розгляд справ у третейських судах має багатовікову історію та виступає практикою розгляду справ у «недержавних» судах, яка ефективно функціонує в ряді країн ЄС та світу (наприклад, у США, Канаді, Великобританії, Швейцарії, Швеції, Китаї та ін.).